

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Danuta Pacześniowska (spr.)

Sędziowie SO Elżbieta Matyasik

SO Krystyna Hadryś

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 kwietnia 2014 roku

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko dłużnikowi A. M.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 20 stycznia 2014 roku, sygn. akt VIII Co 3088/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

SSO Krystyna Hadryś SSO Danuta Pacześniowska SSO Elżbieta Matyasik

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o nadanie na jej rzecz klauzuli wykonalności tytułowi wykonawczemu, który stanowi nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Zabrze w dniu 29 maja 2003r. w sprawie sygn. VIII Nc 2452/03 i opatrzony klauzulą wykonalności postanowieniem z 21 marca 2013r. Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że wierzyciel przedłożył umowy cesji wierzytelności a dnia 26 marca 2012r., które zostały zawarte między Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową (...) w R. a (...) .à.r.l w Luksemburgu oraz pomiędzy (...) .à.r.l w Luksemburgu a (...) Sp. z o.o. w S.. Przedłożone przez wierzyciela umowy przelewu wierzytelności zostały sporządzone na piśmie z podpisami notarialnie poświadczonymi, ale brak jest wskazania konkretnych praw i wierzytelności podlegających przeniesieniu. Wierzytelności te zostały określone w załącznikach do umów, które zawierają co prawda informację, że A. M. jest dłużnikiem, lecz nie mają formy przewidzianej w art. 788 kpc. Tym samym nie mogły zostać uznane za dokumenty urzędowe i stanowić podstawy do nadania klauzuli wykonalności przeciw dłużnikowi.

Zażalenie na postanowienie złożył wnioskodawca, domagając się jego zmiany przez uwzględnienie wniosku o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 788 § 1 kpc przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek określonych tym przepisem. W uzasadnieniu wskazał, że przedstawione przez wnioskodawcę wyciągi z umów oraz wyciągi z aneksów do tych umów stanowią w ocenie wierzyciela dokumenty prywatne z podpisem urzędowo (notarialnie) poświadczonym. Z ich treści wynika, że doszło do przejścia wierzytelności. Załączniki stanowiły integralną część umów przelewu wierzytelności, co w ocenie skarżącego oznacza, że dokumenty takie

spełniają wymogi z art. 788 § 1 kpc, a zatem przejście uprawnień w zakresie wierzytelności zostało udokumentowane i powinno skutkować uwzględnieniem wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy nie mogło odnieść skutku.

Zgodnie z treścią art. 788 kpc, jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego przeszło na inną osobę, Sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz tej osoby, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Oznacza to, że dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym muszą być wykazane wszystkie elementy, od których w świetle okoliczności wynikających z treści wniosku i dołączonych doń dokumentów – prawo materialne uzależnia dojsię następstwa prawnego do skutku, a w niniejszym postępowaniu klauzulowym Sąd ocenia tylko te dokumenty pod względem formalnym.

Abstrahując od zarzutów zażalenia wskazać w pierwszej kolejności należy, że treść załączonych do wniosku umów przelewu wierzytelności oraz aneksów nie wskazuje konkretnych praw i wierzytelności podlegających przeniesieniu. Informacja, że A. M. jest dłużnikiem wierzyciela wynika z wyciągu z aneksu do umowy przelewu i załącznika do tego aneksu. Załącznik sporządzony został jako zestawienie wierzytelności, na którym znajdują się jedynie parafy bliżej nieokreślonych osób. A zatem nie stanowi on dokumentu urzędowego, nie został również opatrzony wymaganymi podpisami urzędowo poświadczonymi.

Wbrew zarzutowi wnioskodawcy, treść załącznika nie może być integralną częścią aktu notarialnego, ponieważ ta treść nie ma formy aktu notarialnego. W literaturze podkreśla się, że nie jest dopuszczalne, aby treść aktu notarialnego objęta była załącznikami (zob. S. Kalusiński: Prawo o notariacie – uwagi wizytatora, NPN 1999/1/27).

Przedłożone wykazy wierzytelności nie noszą cech dokumentu, ponieważ nie zawierają podpisu ich wystawcy. Brak jest adnotacji notariusza o osobach podpisanych na oryginałach wykazów wierzytelności. Podpis pod dokumentem jest natomiast jego cechą konstytuującą. W przypadku dokumentów urzędowych podpis pod dokumentem przynależy do „przepisanej formy” tych dokumentów. W polskim systemie prawnym nie istnieje taki dokument urzędowy, co do którego przepisy o jego formie nie wymagałyby złożenia pod nim podpisu przez upoważnioną osobę.

Z art. 245 kpc i 253 kpc wynika, że również dokument prywatny musi zawierać podpis wystawcy. Wyjątki, w których wystawca dokumentu jest zwolniony od obowiązku podpisania lub od obowiązku złożenia podpisu własnoręcznego (i zastąpienia go podpisem mechanicznym) i jedynie w tych przypadkach można mówić o istnieniu dokumentu, pomimo braku podpisu w ogóle bądź braku podpisu własnoręcznego - są ściśle określone przepisami. Istnienie przepisów szczególnych potwierdza a contrario, że w każdym innym wypadku dokument, aby mógł zostać uznany dokumentem musi być podpisany własnoręcznie - przez wystawcę (wyrok Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2009r., sygn. II CSK 557/08).

Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, fakt uczynienia z zestawień wierzytelności załączników do aktu notarialnego nie czyni z nich dokumentów urzędowych. Nie są to nawet dokumenty prywatne, a tym bardziej z podpisem urzędowo poświadczonym.

Dlatego Sąd Okręgowy oddalił zażalenie, a to na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oraz art. 13 § 2 kpc.

SSO Krystyna Hadryś SSO Danuta Pacześniowska SSO Elżbieta Matyasik